

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego**

Warszawa, dnia 6 kwietnia 2011 r.

**Pani
Jolanta Gągała
Dyrektor
Zespołu Szkół nr 2 – Gimnazjum nr 2
w Wołominie**

KNO-4101-07-18/2010
P/10/190

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.), zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli – Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego skontrolował w Zespole Szkół nr 2 – Gimnazjum nr 2 w Wołominie (Szkoła, Gimnazjum) realizację zadań w zakresie zapobiegania nadwadze i otyłości u dzieci i młodzieży szkolnej w latach 2009-2011 (do 24 marca).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 24 marca 2011 r., na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuję Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie skontrolowaną działalność.

Formułując ocenę pozytywną Najwyższa Izba Kontroli uwzględniła realizację zajęć edukacyjnych mających na celu promowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia, w tym zajęć o charakterze sportowym, a także zapewnienie warunków do prowadzenia działań diagnostycznych w kierunku rozpoznawania nadwagi i otyłości u uczniów Szkoły.

Zgodnie z art. 22a ust. 2b ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004, Nr 256, poz. 2572, ze zm.) Szkoła uwzględniła w szkolnym zestawie programów nauczania całość podstawy programowej w zakresie edukacji zdrowotnej przewidzianej dla klas I-III odpowiednio w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra

Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458, ze zm.) oraz w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. o tym samym tytule (Dz. U. z 2009 r., Nr 4, poz. 17) obowiązującego w klasach pierwszych począwszy od roku szkolnego 2009/2010.

W ramach realizacji zaplanowanych w szkolnym programie wychowawczym oraz programie profilaktyki działań w zakresie promocji zdrowia, w tym zapobiegania nadwadze i otyłości nauczyciele Gimnazjum prowadzili zajęcia mające na celu poznanie zasad zdrowego żywienia, rozwijanie odpowiedzialności za własne zdrowie, a także zmierzające do wykształcenia u uczniów potrzeby dbałości o sprawność fizyczną.

W latach szkolnych 2008/2009 – 2010/2011 w Gimnazjum realizowano również ścieżkę edukacyjną – *Edukacja prozdrowotna*, w ramach której nauczyciele biologii, chemii, języków nowożytnych, wychowania fizycznego oraz nauczyciele-wychowawcy przekazywali uczniom treści nauczania związane z promowaniem zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej. W Szkole realizowano również programy profilaktyczne obejmujące kwestie związane m.in. z zaburzeniami odżywiania (*Księżniczka roku*) oraz z różnymi aspektami emocjonalnymi i fizycznymi zachowania dobrego stanu zdrowia (*I ty możesz zostać gwiazdą*). Ponadto, tematyka dotycząca sposobów zapobiegania nadwadze i otyłości była podejmowana przez szkolną pielęgniarkę podczas prelekcji dla młodzieży.

W roku szkolnym 2010/2011 Szkoła przystąpiła do realizacji projektu pn. *Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów poprzez dodatkowe zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe – Zagrajmy o sukces*, w ramach którego 24 uczniów Gimnazjum brało udział w dodatkowych zajęciach sportowo-rekreacyjnych w wymiarze dziewięciu godzin w miesiącu. Tematyka zajęć obejmowała zagadnienia dotyczące gier zespołowych, zabaw, rekreacji i gimnastyki korekcyjnej. W celu podniesienia sprawności fizycznej uczniów Szkoła wykorzystywała będące w jej użytkowaniu obiekty sportowo-rekreacyjne, jak również korzystała z miejscowego basenu i sztucznego lodowiska na terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Wołominie. Stałą ofertą Gimnazjum były również sportowe zajęcia pozalekcyjne (Szkolne Koło Sportowe).

W badanym okresie liczba uczniów Szkoły, u których stwierdzono problem nadwagi lub otyłości wynosiła 45 (tj. 23% ogółu) uczniów w roku szkolnym 2008/2009, 41 (21%) w roku szkolnym 2009/2010 oraz 43 (24%) w roku szkolnym 2010/2011.

Diagnostyka problemów związanych z nadwagą i otyłością u uczniów Szkoły była prowadzona przez szkolną pielęgniarkę podczas okresowych badań przesiewowych. Badania te odbywały się co najmniej raz w roku szkolnym i obejmowały sprawdzenie wzrostu i wagi ucznia. Uczniowie, u których stwierdzono nadwagę lub otyłość byli kierowani do poradni specjalistycznej (diabetologicznej, endokrynologicznej lub dietetycznej), a także otrzymywali zalecenia dotyczące odpowiedniej diety i ćwiczeń fizycznych.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, iż asortyment produktów żywnościowych oferowanych uczniom w sklepiku szkolnym nie spełniał wytycznych *Karty żywienia i aktywności fizycznej dzieci i młodzieży* (pkt 6, 8) opracowanej w ramach *Narodowego Programu Zapobiegania Nadwadze i Otyłości oraz Przewlekłym Chorobom Niezakaźnym poprzez Poprawę Żywienia i Aktywności Fizycznej na lata 2007-2011*. W dokumencie tym wskazano, iż Szkoła nie może być miejscem sprzedaży produktów żywnościowych o niskiej wartości odżywczej, niezalecanych w żywieniu dzieci. Obok naturalnych soków owocowych i kanapek, w Szkole prowadzono sprzedaż żywności typu *fast food* oraz napojów gazowanych zawierających kofeinę.

Z analizy ankiet skierowanych do nauczycieli wynika, iż 88% (tj. 23 z 26 badanych) czuje się przygotowana do informowania rodziców o zagrożeniu ich dzieci nadwagą i otyłością; tyle samo osób pozytywnie ocenia swoje przygotowanie do udzielania odpowiednich porad. Jednocześnie zdecydowana większość badanych (81%) zadeklarowała chęć uczestnictwa w dodatkowych szkoleniach w tym zakresie.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o rozważenie uwzględnienia w ramach organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli problematyki dotyczącej przeciwdziałania nadwadze i otyłości u uczniów.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pani Dyrektor o przedstawienie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie siedmiu dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartego w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji Najwyższej Izby Kontroli.